

Fylkesmannen

Kontaktperson: Kate Nystedt, Pål Aasvedtad og Therese Jeanette Mosti
Vår dato: 17.06.2019
Vår referanse: 19/1
Rundskriv erstatter: 2018-34

Kontroll av svine- og fjørfeproduksjonen 2019

1. Innledning

Fylkesmannen har som forvalter av husdyrkonsesjonsregelverket ansvar for å kontrollere at regelverket overholdes ved å kontrollere at produsenter ikke overstiger konsesjonsgrensen eller innvilget konsesjon, eller samarbeider for tett. Dette rundskrivet beskriver hvordan kontroll av produksjonsårene til og med 2018 skal gjennomføres.

Rapportene som benyttes ved kontrollen finnes i Landbruksforvaltningens informasjonsbase (LIB). Lov, forskrift og rundskriv om husdyrkonsesjon finnes på www.landbruksdirektoratet.no og på FM-nett. Vi viser spesielt til rundskriv 2017-16 som inneholder kommentarer til lov og forskrift. Vi viser også til kontrollveiledere på FM-nett.

2. Opplysningsplikt og kontroll

Hjemmel for opplysningsplikt og kontroll finnes i lov 16.01.2004 nr. 5 om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen (heretter kalt loven) § 6 første ledd: «Etter pålegg fra departementet plikter produsenten å gi de opplysninger og dokumenter som er nødvendige for å kunne føre kontroll med at loven og vedtak gjort i vedtak av den, blir overholdt. Departementet kan kreve adgang til anlegg for å føre kontroll med produksjonen.»

Departementets myndighet er delegert til Fylkesmannen, jf. forskrift 01.04.2004 nr. 611 om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen (heretter kalt forskriften) § 11. Bestemmelsene knyttet til opplysningsplikt og kontroll er nærmere omtalt i rundskriv 2017-16, kapittel 11.

3. Generelt om kontrollen

Fylkesmannen skal hvert år kontrollere om produsenten har hatt for mange innsatte dyr (avlspurker eller verpehøns), om det er omsatt eller slaktet for mange dyr (slaktegriser,

slaktekyllinger eller kalkuner), eventuelt om summen av disse er for høy. Videre skal Fylkesmannen følge opp eventuelle tilfeller av driftsfellesskap.

Opplysningene om innsatte, omsatte og slaktede dyr finnes i rapportene LEV 001, LEV 002 og LEV 003. Bruken av disse er omtalt i vedlegg 1. Opplysningene i rapportene er hentet fra flere kilder; antall omsatte og slaktede dyr hentes fra leveransedatabasen (LDB), mens antallet innsatte dyr hentes fra søknader om produksjons- og avløsertilskudd. Vi gjør oppmerksom på at datagrunnlaget i LEV 001 og LEV 002 kan være mangelfullt. Blant annet vil rapportene vise for lav produksjon for produsenter som er med i purkering. Dette er nærmere omtalt i kapittel 8. I tillegg vil søknader om produksjons- og avløsertilskudd som ikke er ferdig behandlet til hovedutbetaling legges over i LIB på et senere tidspunkt.

I rapportene er produksjonsopplysningene oppgitt i både antall dyr og i antall konsesjonsenheter. Forholdstallene som brukes for å regne om mellom benevningene er satt i forskriftens § 3, og omtales også i rundskriv 2017-16, kapittel 4.3. Dyr med varekoder kassert og kassert/erstattet skal telles når antallet omsatte og slaktede dyr beregnes i husdyrkonsesjonssammenheng. De er derfor tatt med i datagrunnlaget. Dyr med varekoden «purke» er ikke tatt med i datagrunnlaget for omsatte og slaktede dyr.

I rundskriv 2017-16, kapittel 12.4 gis det en nærmere beskrivelse av kravene som stilles for å kunne ilegge standardisert erstatning, og om innkrevningen av erstatningen. I tilfeller hvor Fylkesmannen mistenker brudd på husdyrkonsesjonsregelverket, skal produsenten gis mulighet til å uttale seg før vedtaket fattes, jf. forvaltningsloven § 16.

Vi minner om at Landbruksdirektoratet skal stå som kopimottaker på alle vedtak fattet etter husdyrkonsesjonsregelverket, og at hver enkelt oversendelse kun skal inneholde ett vedtak. Videre viser vi til veileder og mal for oversendelse av klagesaker til Landbruksdirektoratet, og ber om at disse benyttes.

4. Produksjon over to år

I henhold til forskriftens § 2 er det anledning til å overstige konsesjonsgrensen eller innvilget konsesjon med inntil 15 % ett år, mot en tilsvarende reduksjon i produksjonen det påfølgende året. Med ett år menes her et kalenderår. Kontrollåret skal derfor ses opp mot foregående år. Videre skal en eventuell overproduksjon i kontrollåret kunne reduseres i kommende år. Dette er nærmere omtalt i rundskriv 2017-16, kapittel 8.1.

Dersom overproduksjonen *overstiger* 15 % et år, skal det reageres umiddelbart for all produksjon som overstiger 15 %. Dersom overproduksjonen er *inntil* 15 % et år, skal eventuell oppfølging avventes til året etter. Er produksjonen da ikke redusert tilsvarende, skal det reageres ved å ilegge standardisert erstatning.

Bestemmelsen åpner ikke for å øke produksjonsomfanget et år på bakgrunn av at produksjonen det foregående året var under konsesjonsgrensen eller innvilget konsesjon. Se rundskriv 2017-16, kapittel 8.1 og 12.4.3 for nærmere beskrivelse av toårsregelen og for regneeksempler.

5. Felles eierinteresser eller økonomiske interesser

LEV-rapportene avdekker ikke tilfeller hvor to eller flere produsenter har felles eierinteresser i samme produksjon. De avdekker heller ikke tilfeller hvor to eller flere samarbeider om konsesjonsregulert produksjon i slik grad at de må anses å ha økonomiske interesser i samme produksjon.

Fylkesmannen har ansvar for å avdekke brudd etter lovens § 3, som blant annet omtaler felles eierinteresser og økonomiske interesser i samme produksjon. Vi understreker viktigheten av at mulige brudd på denne bestemmelsen blir kontrollert. Se rundskriv 2017-16, kapittel 5 for mer informasjon.

6. Eggproduksjon

Kontroll av foretak med eggproduksjon skiller seg fra kontroll av foretak med omsatte og slaktede dyr. Siden kontrollgrunnlaget kun er basert på søknader om produksjonstilskudd, kan det ofte være nødvendig å innhente tilleggsinformasjon utover hva som er å finne i LEV-rapportene. Ved kontroll av disse produsentene kan det innhentes ytterligere informasjon om driften, for eksempel eggleveranser, innkjøp av kraftfôr eller innkjøp av dyr. Dette er nærmere omtalt i rundskriv 2017-16, kapittel 11.1.

7. Kombinert svineproduksjon

Med kombinert svineproduksjon menes produksjon med både avlspurker og slaktegris. Rapportene LEV 001 og LEV 002 viser antall slaktede og omsatte slaktegris for hver enkelt måned, i tillegg til summen for året. Rapportene viser også det *høyeste* antallet avlspurker produsenten har søkt produksjonstilskudd for i det aktuelle året. Videre viser rapporten summen av produksjonen på den aktuelle eiendommen.

Det følger av forskriftens § 8 tredje ledd at dersom antallet innsatte avlspurker har oversteget konsesjonsgrensen eller innvilget konsesjon for en kortere periode enn ett år, skal den standardiserte erstatningen beregnes «forholdsmessig ut fra periodens varighet». Ved utregning av standardisert erstatning for overproduksjon i kombinert svineproduksjon skal man derfor ta hensyn til periodens varighet for den delen av overproduksjonen som er utgjort av avlspurker. For slaktegrisene skal det ikke tas hensyn til periodens varighet. For å gjøre dette forvaltbar, anbefaler vi å bruke det *laveste* antallet avlspurker produsenten har søkt produksjonstilskudd for det aktuelle året. Ved å legge det laveste antallet avlspurker til grunn minimerer man risikoen for at man ilegger standardisert erstatning for et høyere antall purker enn produsenten har hatt.

Siden LEV-rapportene viser det høyeste antallet avlspurker det er søkt produksjonstilskudd for, må Fylkesmannen selv hente ut søknader om produksjonstilskudd for å finne det laveste antallet innsatte avlspurker. Dette er nærmere beskrevet i rundskriv 2017-16, kapittel 11.2.

Dersom produsenten kan dokumentere hvor lenge overproduksjonen har funnet sted, kan Fylkesmannen benytte produsentens opplysninger og beregne standardisert erstatning ut fra dette.

8. Purkeringer

Avlspurker i purkering teller som 40 konsesjonsenheter, mens avlspurker utenfor purkering teller som 20 konsesjonsenheter. Dette følger av forskriftens § 3. I LEV 001 og LEV 002 er det ikke mulig å skille mellom disse driftsformene. Forholdstallet er derfor satt til 20 for alle avlspurker, uavhengig av om produsenten er med i purkering eller ikke. En oversikt over medlemmer i purkeringer finnes i vedlegg 2. Listen må brukes sammen med LEV 001 og LEV 002 når Fylkesmannen gjennomfører kontroll av produsenter med avlspurker. For å finne riktig produksjonsomfang for medlemmer i purkeringer, må derfor antall konsesjonsenheter for innsatte avlspurker i rapporten multipliseres med to og eventuelle omsatte og slaktede dyr må deretter legges til.

Nærmere informasjon om purkeringer, herunder konsesjonsgrenser og forholdstall, er gitt i forskriftens §§ 1 og 3. Purkeringene er nærmere omtalt i rundskriv 2017-16, kapittel 9.

I tilfeller hvor Fylkesmannen mottar informasjon om endringer i purkeringene skal det meldes inn til Landbruksdirektoratet, slik at oversikten over medlemmer i purkeringer kan holdes oppdatert.

9. Bortfall av konsesjon etter ti år

I lovens § 5 første ledd står følgende: «Dersom det de ti siste årene ikke har vært ervervsmessig produksjon av svin eller fjørfe på det gårds- og bruksnummer som konsesjonen tilligger, bortfaller konsesjonen.» Fylkesmannen skal kontrollere om det har vært ervervsmessig produksjon på eiendommer med konsesjon de siste ti årene. Dersom det ikke har vært ervervsmessig hold av svin eller fjørfe på eiendommen de siste ti årene, skal konsesjonen falle bort uten forutgående enkeltvedtak.

Produsenter som ikke har hatt produksjon det siste året vil ikke bli lest inn i LEV-rapportene. Fylkesmannen må derfor sammenstille LEV 001 med LEV 004 (husdyrkonsesjonsregisteret) for å finne avvik mellom disse. Eventuelle avvik skal undersøkes videre, for eksempel ved å se på historiske leveransetall eller søknader om produksjonstilskudd. Dette for å kartlegge når det sist var produksjon på eiendommen. Bruk av LEV 004 er nærmere omtalt i vedlegg 1. Fylkesmannen må i det konkrete tilfellet vurdere hva slags produksjon som kan karakteriseres som ervervsmessig. Produksjonens omfang og varighet vil være vesentlige momenter i en slik vurdering. For utfyllende kommentarer, se rundskriv 2017-16, kapittel 10.

Fylkesmannen skal fortløpende orientere Landbruksdirektoratet om bortfallende konsesjoner, slik at husdyrkonsesjonsregisteret kan oppdateres.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Berit Karlsen
fung.seksjonssjef

Therese Jeanette Mosti
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Vedlegg:

Vedlegg 1 - veiledning for bruk av rapporter i LIB

Vedlegg 2 - oversikt nav og satellitter i purkeringer